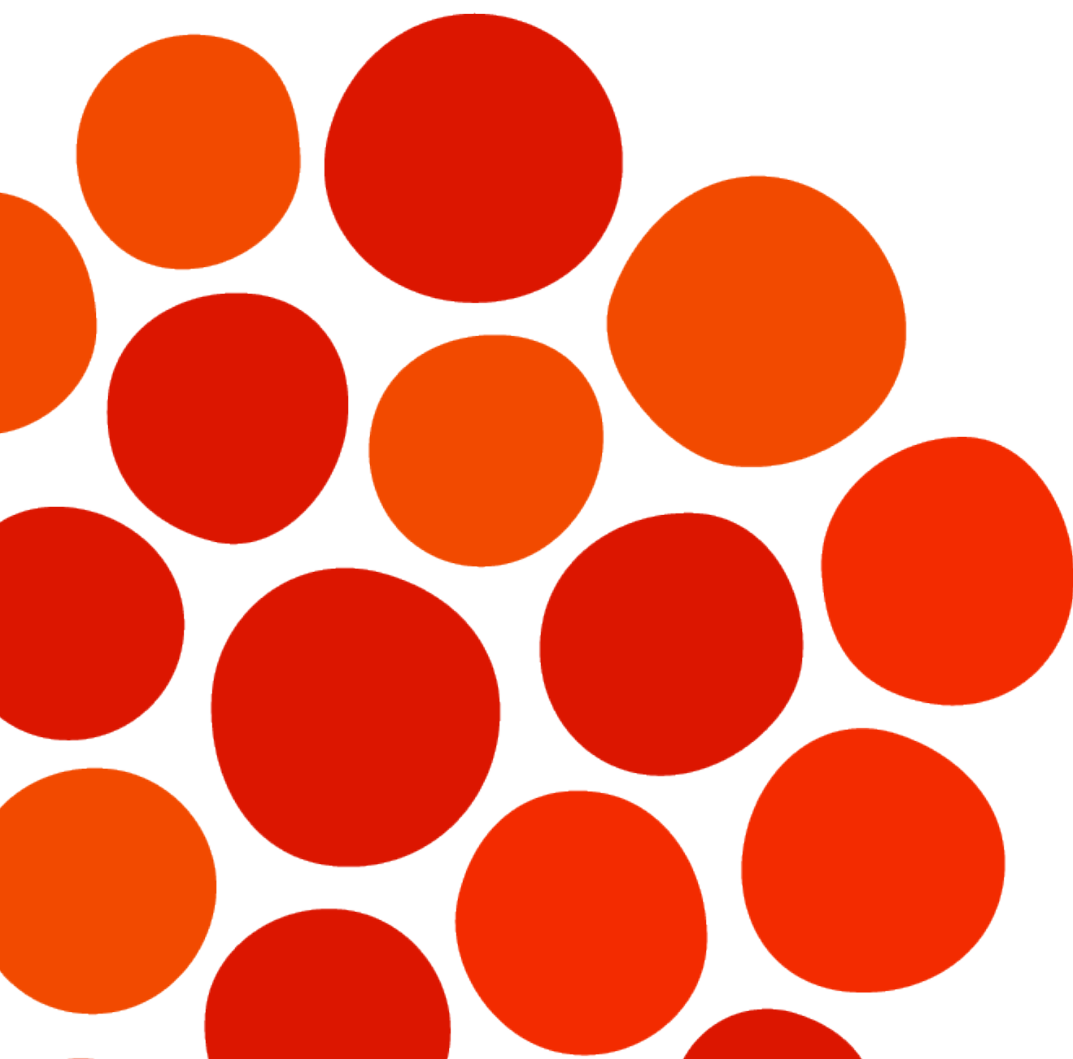

OSAVUOSIKATSAUS 1.1.–30.9.2017

Pihlajalinnan osavuosisikatsaus 1.1.–30.9.2017 (9 kk)

Vahva kolmas neljännes Perusterveyden- ja sosiaalihuollon palveluissa

Heinä–syyskuu lyhyesti:

- Liikevaihto oli 99,4 (93,9) miljoonaa euroa – kasvua 6 prosenttia
- Käyttökate (EBITDA) oli 9,1 (6,8) miljoonaa euroa
- Oikaistu käyttökate (EBITDA) oli 9,0 (7,8) miljoonaa euroa – kasvua 15 prosenttia
- Liikevoitto (EBIT) oli 5,5 (3,6) miljoonaa euroa
- Oikaistu liikevoitto (EBIT) oli 5,4 (4,7) miljoonaa euroa – kasvua 15 prosenttia
- Osakekohtainen tulos (EPS) oli 0,09 (0,08) euroa/osake

Tammi–syyskuu lyhyesti:

- Liikevaihto oli 316,1 (295,4) miljoonaa euroa – kasvua 7 prosenttia
- Käyttökate (EBITDA) oli 25,2 (20,8) miljoonaa euroa
- Oikaistu käyttökate (EBITDA) oli 25,6 (21,8) miljoonaa euroa – kasvua 17 prosenttia
- Liikevoitto (EBIT) oli 14,6 (11,3) miljoonaa euroa
- Oikaistu liikevoitto (EBIT) oli 15,1 (12,8) miljoonaa euroa – kasvua 18 prosenttia
- Henkilöstö katsauskauden lopussa oli 4 767 (4 470)
- Osakekohtainen tulos (EPS) oli 0,34 (0,27) euroa/osake

KESKEISET TUNNUSLUVUT	7–9/2017 3 kk	7–9/2016 3 kk	1–9/2017 9 kk	1–9/2016 9 kk	2016 12 kk
TULOSLASKELMA					
Liikevaihto, milj. euroa	99,4	93,9	316,1	295,4	399,1
Käyttökate (EBITDA), milj. euroa	9,1	6,8	25,2	20,8	27,9
Käyttökate, %	9,2	7,3	8,0	7,1	7,0
Oikaistu käyttökate (EBITDA), milj. euroa	9,0	7,8	25,6	21,8	28,9
Oikaistu käyttökate, %	9,1	8,3	8,1	7,4	7,2
Liikevoitto (EBIT), milj. euroa	5,5	3,6	14,6	11,3	15,1
Liikevoitto, %	5,5	3,8	4,6	3,8	3,8
Oikaistu liikevoitto (EBIT), milj. euroa	5,4	4,7	15,1	12,8	16,6
Oikaistu liikevoitto, %	5,4	5,0	4,8	4,3	4,2
Voitto ennen veroja (EBT), milj. euroa	5,0	3,3	13,3	10,2	13,7
OSAKEKOHTAISET TUNNUSLUVUT					
Osakekohtainen tulos (EPS), euroa	0,09	0,08	0,34	0,27	0,39
Oma pääoma per osake, eur			4,80	4,74	4,74
MUUT TUNNUSLUVUT					
Sijoitetun pääoman tuotto, % (ROCE)			11,4	9,0	10,8
Oman pääoman tuotto, % (ROE)			13,3	8,7	11,1
Omavaraisuusaste, %			43,0	47,3	46,5
Nettovelkaantumisaste, %			41,7	26,8	21,9
Korolliset nettovelat, milj. euroa			43,4	27,0	22,1
Nettovelan suhde oikaistuun käyttökatteeseen 12 kk			1,3	1,1	0,8
Bruttoinvestoinnit, milj. euroa*	12,8	1,1	20,5	21,9	27,4
Liiketoiminnan rahavirta, milj. euroa	4,2	9,8	18,5	19,1	32,3
Rahavirta investointien jälkeen, milj. euroa	-4,3	7,0	3,7	-0,3	6,8
Henkilöstö keskimäärin (FTE)**			3 881	3 508	3 503
Henkilöstö kauden lopussa			4 767	4 470	4 407

* Rahoitusleasingisopimuksia ei sisällytetä bruttoinvestointeihin

** Pihlajalinna on ryhtynyt raportoimaan henkilöstöä keskimäärin kokoaikaisiksi työntekijöiksi muutettuna (FTE) aikaisemman Henkilöstö keskimäärin -tunnusluvun sijaan.

Pihlajalinnan toimitusjohtaja Aarne Aktan:

Pihlajalinnan vuoden 2017 kolmas neljännes oli hyvä. Kannattavuus parani selvästi, vaikka liikevaihdon orgaaninen kasvu jäi 2,0 prosenttiin.

Perusterveyden- ja sosiaalihuollon palvelut -segmentin (P & S) kolmas neljännes oli erinomainen. Etenkin kokonaisulkoistusten kannattavuus ylitti odotuksemme. Kokonaisulkoistusten kannattavuus on yleisestikin kesälomakaudella parempi, koska henkilöstökustannukset laskevat liikevaihdon pysyessä koko vuoden tasaisena. Työvoimapalveluiden kannattavuus pysyi hyvänä.

Lääkärikeskukset ja erikoissairaanhoidon -segmentin (L & E) kolmas neljännes oli odotusten mukainen. Ulkoistetun erikoissairaanhoidon kulukehitys oli odotettua parempi. Ulkoistetun erikoissairaanhoidon luonteen mukaisesti vaihtelut vuosineljänesten välillä ovat melko suuria. Lääkärikeskusten, Työterveyshuollon ja leikkauspalvelujen kannattavuus oli odotettu. Suunterveydenhoidon kysyntä sen sijaan jatkui heikkona.

Suomen hallitus esitteli katsauskauden jälkeen uusimman luonnoksen sosiaali- ja terveyspalvelujen rakenneuudistukseen liittyvästä valinnanvapauslaista. Lakiesitys ei sisältänyt odottamatto-

mia, isoja muutoksia. Sote-uudistuksen tuoma valinnanvapaus lykkääntyi edelleen, mikä antaa Pihlajalinnalle aikaa valmistautua siihen. Uskomme, että lakipaketti tullaan hyväksymään ensi vuoden ensimmäisen vuosipuoliskon aikana.

Kuntamarkkina on ollut sote-uudistusten lykkäytymisen vuoksi hyvin aktiivinen, mutta monet kunnat odottavat lainsäädäntöuudistuksen lopullista muotoa.

Pihlajalinnan näkymät vuodelle 2017 ennallaan

Vuoden 2017 liikevaihdon odotetaan kasvavan ja oikaistun liikevoiton (EBIT) paranevan vuodesta 2016. Tilikauden 2016 liikevaihto oli 399,1 miljoonaa euroa ja oikaistu liikevoitto (EBIT) oli 16,6 miljoonaa euroa.

Konsernin liikevaihto ja tulos

Heinä–syyskuu 2017

Pihlajalinnan liikevaihto kolmannelta vuosineljännekseltä oli 99,4 (93,9 ed. vuonna) miljoonaa euroa, kasvua 5,5 miljoonaa euroa eli 5,8 prosenttia. Orgaaninen kasvu oli 1,8 miljoonaa euroa eli 2,0 prosenttia sisältäen Soinin sosiaali- ja terveystalvaiden palvelutuotannon aloituksen 1.1.2017. Liikevaihto kasvoi yritysjärjestelyiden johdosta 3,6 miljoonaa euroa eli 3,8 prosenttia.

Kolmannen vuosineljänneksen käyttökate oli 9,1 (6,8) miljoonaa euroa, kasvua 2,3 miljoonaa euroa eli 34 prosenttia. Yritysjärjestelyjen varainsiirtoverot ja asiantuntijakulut olivat vuosineljännekseltä 0,2 (0,1) miljoonaa euroa. Vertailukauden käyttökate rasittivat Leikkaustoiminnan aikaisemmalla tilikaudella päättyneen tuotantosopimuksen hyvite 0,9 miljoonaa euroa.

Oikaistu käyttökate oli 9,0 (7,8) miljoonaa euroa, kasvua 1,2 miljoonaa euroa eli 15 prosenttia. Oikaistu käyttökate kasvoi lähinnä Sosiaali- ja terveydenhuollon ulkoistusten kannattavuuden paranemisen ansiosta.

Poistot ja arvonalentumiset olivat 3,7 (3,2) miljoonaa euroa. Aineettomien hyödykkeiden poistot olivat 1,3 (1,2) miljoonaa euroa, josta yritysjärjestelyiden hankintahetken kauppahinnasta kohdistettujen aineettomien hyödykkeiden poistot olivat 1,0 (0,9) miljoonaa euroa. Aineellisten hyödykkeiden poistot ja arvonalentumiset olivat 2,3 (2,0) miljoonaa euroa.

Pihlajalinnan liikevoitto oli 5,5 (3,6) miljoonaa euroa, kasvua 1,9 miljoonaa euroa eli 52 prosenttia. Liikevoiton osuus liikevaihdosta (liikevoittomarginaali) vuosineljänneksellä oli 5,5 (3,8) prosenttia. Oikaistu liikevoitto vuosineljännekseltä oli 5,4 (4,7) miljoonaa euroa, kasvua 0,7 miljoonaa euroa eli 15 prosenttia. Oikaistu liikevoittomarginaali oli 5,4 (5,0) prosenttia. Kannattavuutta paransivat Sosiaali- ja terveydenhuollon ulkoistukset.

Konsernin nettorahoituskulut vuosineljänneksellä olivat -0,5 (-0,3) miljoonaa euroa. Tulos ennen veroja oli 5,0 (3,3) miljoonaa euroa, kasvua 1,7 miljoonaa euroa eli 53 prosenttia. Tuloslaskelman tuloverot olivat -1,0 (-0,9) miljoonaa euroa. Vuosineljänneksen voitto oli 4,0 (2,4) miljoonaa euroa. Osakekohtainen tulos (EPS) oli 0,09 (0,08) euroa.

Tammi–syyskuu 2017

Pihlajalinnan liikevaihto katsauskaudelta oli 316,1 (295,4) miljoonaa euroa, kasvua 20,7 miljoonaa euroa eli 7,0 prosenttia. Liikevaihdon orgaaninen kasvu oli 9,6 miljoonaa euroa eli 3,2 prosenttia sisältäen Soinin sosiaali- ja terveystalvaiden palvelutuotannon aloituksen 1.1.2017. Liikevaihto kasvoi yritysjärjestelyiden johdosta 11,1 miljoonaa euroa eli 3,8 prosenttia.

Käyttökate oli 25,2 (20,8) miljoonaa euroa, kasvua 4,3 miljoonaa euroa eli 21 prosenttia. Käyttökate kasvoi lähinnä Sosiaali- ja terveydenhuollon ulkoistusten kannattavuuden paranemisen ansiosta. Käyttökate rasittavat realisoitunut sovintosopimus liittyen konsernin toimitilakuluihin, 0,2 miljoonaa euroa, työsuhte-

den päättämiseen liittyvät kulut, 0,2 miljoonaa euroa sekä Suunterveydenhoidon toimipisteiden yhdistymiset Jyväskylässä ja Tampereella, 0,1 miljoonaa euroa. Yritysjärjestelyjen varainsiirtoverot ja asiantuntijakulut olivat 0,6 (0,5) miljoonaa euroa.

Oikaistu käyttökate oli 25,6 (21,8) miljoonaa euroa, kasvua 3,7 miljoonaa euroa eli 17 prosenttia. Oikaistu käyttökate kasvoi yritysjärjestelyjen johdosta 1,8 miljoonaa euroa ja liikevaihdon organisen kasvun sekä toiminnan tehostumisen johdosta 2,0 miljoonaa euroa.

Poistot ja arvonalentumiset olivat 10,6 (9,6) miljoonaa euroa. Aineettomien hyödykkeiden poistot olivat 3,9 (3,3) miljoonaa euroa, josta yritysjärjestelyiden hankintahetken kauppahinnasta kohdistettujen aineettomien hyödykkeiden poistot olivat 2,8 (2,5) miljoonaa euroa. Aineellisten hyödykkeiden poistot ja arvonalentumiset olivat 6,7 (6,2) miljoonaa euroa.

Poistoihin ja arvonalentumisiin sisältyy 0,1 miljoonan euron arvonalentumistappio johtuen Suunterveydenhoidon toimipisteiden yhdistämisestä Jyväskylässä ja Tampereella. Vertailukaudella poistoihin ja arvonalentumisiin sisältyi 0,4 miljoonan euron arvonalentumistappio Suunterveydenhoidon toimipisteen sulkemisesta Muuramessa ja 0,1 miljoonan euron arvonalentumistappio leikkaustoiminnan toimipisteen sulkemisesta Tampereella. Kyseiset erät on käsitelty liikevoiton oikaisuerinä.

Pihlajalinnan liikevoitto oli 14,6 (11,3) miljoonaa euroa, kasvua 3,3 miljoonaa euroa eli 29 prosenttia. Liikevoiton osuus liikevaihdosta (liikevoittomarginaali) oli 4,6 (3,8) prosenttia. Oikaistu liikevoitto katsauskaudelta oli 15,1 (12,8) miljoonaa euroa, kasvua 2,3 miljoonaa euroa eli 18 prosenttia. Oikaistu liikevoittomarginaali oli 4,8 (4,3) prosenttia.

Konsernin nettorahoituskulut katsauskaudella olivat -1,3 (-1,1) miljoonaa euroa. Tulos ennen veroja oli 13,3 (10,2) miljoonaa euroa, kasvua 3,1 miljoonaa euroa eli 31 prosenttia. Tuloslaskelman tuloverot olivat -2,8 (-2,4) miljoonaa euroa. Katsauskauden voitto oli 10,6 (7,8) miljoonaa euroa. Osakekohtainen tulos (EPS) oli 0,34 (0,27) euroa.

Markkina- ja lainsäädäntökatsaus

Sote- ja maakuntauudistukseen liittyvä lakipaketti on ollut eduskunnan käsittelyssä kevästä lähtien. Hallitus esitteli uuden esityksen valinnanvapauslaiksi lokakuussa, ja se lähti lausunnoille marraskuun alussa. Lausuntokierroksen jälkeen hallituksen esitys on tarkoitus antaa eduskunnalle maaliskuun alussa 2018. Maakunta-, sote- ja valinnanvapauslait käsitellään eduskunnassa yhtäaikaisesti.

Sote-järjestämislain ja valinnanvapauslain on tarkoitus tulla voimaan 1.1.2020. Henkilökohtainen budjetti tulisi voimaan 1.1.2020 ja asiakassetelit olisi otettava käyttöön viimeistään 1.7.2020. Lisäksi maakunnan olisi otettava asiakasseteli käyttöön tietyissä erikoissairaanhoidon palveluissa viimeistään 1.1.2022. Sote-keskukset aloittaisivat toimintansa 1.1.2021 ja suunhoidon yksiköt 1.1.2022.

Valinnanvapausmarkkinan koko olisi STM:n arvion mukaan vähintään noin 5,8 miljardia euroa (sote-keskukset n. 2 miljardia euroa, asiakassetelit n. 2 miljardia euroa, henkilökohtainen budjetti vähintään 1,4 miljardia euroa ja suunhoidon yksiköt n. 0,4 miljardia euroa).

Nykyinen kuntaulkoistusmarkkina on ollut sote-uudistuksen lykkäytymisten vuoksi hyvin aktiivinen, mutta monet kunnat odottavat päätöksissään lainsäädäntöuudistuksen lopullista muotoa.

Forssan kaupunginvaltuusto päätti 21.8.2017 kumota kaupungin sosiaali- ja terveystalouden järjestämistä koskevan kaupunginvaltuuston hankintapäätöksen ja keskeyttää hankintamenettelyn. Päätös tarkoitti sitä, että Forssan kaupunginvaltuuston toukokuussa tekemä hankintapäätös ei johda palvelutuotantosopimuk-

seen Pihlajalinnan ja Forssan seudun hyvinvointikuntayhtymän (FSHKY) kuntien välillä. Toukokuussa Fors-
san, Humppilan ja Ypäjän kunnanvaltuustot päättivät puoltaa kuntien ja Pihlajalinnan yhteisyrityksen perus-
tamista. Jokioinen ja Tammela päättivät, että ne eivät ole mukana yhteisyrityksen perustamisessa.

L & E -segmentin markkina on vakaa. Työterveysmarkkinan kysyntä on pysynyt vakaana. Niin sanotun yksi-
tyisen rahan kysynnässä on jonkin verran vaihtelua, mikä on näkynyt edelleen suunterveydenhoidon kysyn-
nän heikkoutena.

Liiketoimintasegmentit

Lääkärikeskukset ja erikoissairaanhoido (L & E)

Lääkärikeskukset ja erikoissairaanhoido -segmentti jakaantuu neljään palvelualueeseen: Lääkärikeskukset,
Leikkaustoiminta ja julkinen erikoissairaanhoido, Suunterveydenhoito ja Työterveyshuolto.

Heinä–syyskuu 2017

L & E -segmentin liikevaihto vuosineljänneksellä oli 51,8 (48,6) miljoonaa euroa, kasvua 3,2 miljoonaa euroa
eli 6,6 prosenttia. Liikevaihdon orgaaninen kasvu oli 1,2 miljoonaa euroa eli 2,4 prosenttia. Liikevaihto kas-
voi yritysjärjestelyiden johdosta 2,0 miljoonaa euroa eli 4,2 prosenttia. Liikevaihtoa kasvattivat Leikkaus-
toiminta ja julkinen erikoissairaanhoido sekä Lääkärikeskukset. Liikevaihto laski Suunterveydenhoidon palvelu-
alueella.

L & E -segmentin käyttökate vuosineljänneksellä oli 2,2 (2,5) miljoonaa euroa. Oikaistu käyttökate oli 2,2
(3,4) miljoonaa euroa. Lääkärikeskukset-palvelualueen heikko kysyntä, kiinteähintaisten työterveyshuollon
sopimusten tuloutuksen kumulatiivinen oikaisu (-0,5 miljoonaa euroa) ja panostukset brändiuudistukseen
ja markkinointiin heikensivät segmentin kannattavuutta verrattuna edellisvuoden vastaavaan ajankohtaan.
Vertailukauden käyttökate rasitti Leikkaustoiminnan aikaisemmalla tilikaudella päättyneen tuotantosopi-
muksen hyvite 0,9 miljoonaa euroa, joka on käsitelty käyttökateen oikaisueränä.

Päättyneen neljänneksen heinä–syyskuu liikevaihdossa ja kannattavuudessa näkyy toimialalle tyypillinen
hiljainen kesälomakausi. L & E -segmentin liikevaihto kolmannella neljänneksellä oli 15 (12) prosenttia pie-
nempi kuin alkuvuoden kvartaalien keskimääräinen liikevaihto. Kolmannen neljänneksen kannattavuus on L
& E -segmentissä tyypillisesti tilikauden heikoin.

L & E -segmentin vuosineljänneksen poistot ja arvonalentumiset olivat 2,6 (2,7) miljoonaa euroa. Yritysjär-
jestelyiden hankintahetken kauppahinnasta kohdistettujen aineettomien hyödykkeiden poistot olivat 0,8
(0,9) miljoonaa euroa. Muut poistot ja arvonalentumiset olivat yhteensä 1,7 (1,8) miljoonaa euroa.

Vertailukauden poistoihin ja arvonalentumisiin sisältyy 0,1 miljoonan euron arvonalentumistappio Leikkaus-
toiminnan toimipisteen sulkemisesta Tampereella. Kyseinen erä on käsitelty liikevoiton oikaisueränä.

L & E -segmentin liiketulos päättyneellä vuosineljänneksellä oli -0,4 (-0,2) miljoonaa euroa, oikaistu liike-
tos oli -0,4 (0,8) miljoonaa euroa.

L & E -segmentin liikevaihto sisältää 20,8 miljoonaa euroa julkisen erikoissairaanhoidon liikevaihtoa. Julki-
sen erikoissairaanhoidon käyttökate vuosineljänneksellä oli 1,6 miljoonaa euroa ja liikevoitto oli 1,5 miljo-
naa euroa.

Tammi–syyskuu 2017

L & E -segmentin liikevaihto katsauskaudella oli 173,5 (158,8) miljoonaa euroa, kasvua 14,7 miljoonaa euroa eli 9,3 prosenttia. Liikevaihdon orgaaninen kasvu oli 6,6 miljoonaa euroa eli 4,1 prosenttia. Liikevaihto kasvoi yritysjärjestelyiden johdosta 8,1 miljoonaa euroa eli 5,1 prosenttia. Liikevaihtoa kasvattivat Leikkaustoiminta ja julkinen erikoissairaanhoito, Työterveyshuolto ja Lääkäriasemat.

L & E -segmentin käyttökate katsauskaudella oli 10,6 (12,2) miljoonaa euroa. Oikaistu käyttökate oli 10,8 (13,1) miljoonaa euroa. Edellisen vuoden vastaavaan ajankohtaan verrattuna segmentin kannattavuutta heikensi Lääkärikeskukset ja paransi Työterveyshuolto. Katsauskauden kannattavuutta rasittivat lisäksi panostukset digitalisaatioon, brändiuudistukseen ja markkinointiin. Vertailukauden käyttökate heikensi leikkaustoiminnan aikaisemmalla tilikaudella päättyneen tuotantosopimuksen hyvite 0,9 miljoonaa euroa, joka on käsitelty käyttökateen oikaisueränä.

L & E -segmentin katsauskauden poistot ja arvonalentumiset olivat 7,5 (7,7) miljoonaa euroa. Yritysjärjestelyiden hankintahetken kauppahinnasta kohdistettujen aineettomien hyödykkeiden poistot olivat 2,4 (2,4) miljoonaa euroa. Muut poistot ja arvonalentumiset olivat yhteensä 5,1 (5,3) miljoonaa euroa.

Poistoihin ja arvonalentumisiin sisältyy 0,1 miljoonan euron arvonalentumistappio johtuen Suunterveydenhoidon toimipisteiden yhdistämisestä Tampereella ja Jyväskylässä. Vertailukauden poistoihin ja arvonalentumisiin sisältyy 0,4 miljoonan euron arvonalentumistappio Suunterveydenhoidon toimipisteen sulkemisesta Muuramessa ja 0,1 miljoonan euron arvonalentumistappio leikkaustoiminnan toimipisteen sulkemisesta Tampereella. Kyseiset erät on käsitelty liikevoiton oikaisuerinä.

L & E -segmentin liikevoitto katsauskaudella oli 3,1 (4,5) miljoonaa euroa, oikaistu liikevoitto oli 3,4 (5,8) miljoonaa euroa.

L & E -segmentin liikevaihto sisältää 63,5 miljoonaa euroa julkisen erikoissairaanhoidon liikevaihtoa. Julkisen erikoissairaanhoidon käyttökate oli 0,9 miljoonaa euroa ja liikevoitto oli 0,7 miljoonaa euroa. Julkisen erikoissairaanhoidon kustannusten kertymiseen liittyy satunnaisvaihtelua. Yksittäiset, sairaanhoitopiirien kalliin hoidon tasausjärjestelmän piiriin kuuluvat tapaukset saattavat tilikauden aikana merkittävästi nostaa erikoissairaanhoidon kustannuksia Pihlajalinnan kuntayhteisyyksissä. Satunnaisvaihtelun ja kalliin hoidon tasausjärjestelmän vuoksi tilikauden lopulliset kustannukset selviävät vasta kalenterivuoden päättyttyä.

Perusterveyden- ja sosiaalihuollon palvelut (P & S)

Perusterveyden- ja sosiaalihuollon palvelut -segmentti jakaantuu kahteen palvelualueeseen: Sosiaali- ja terveydenhuollon ulkoistukset ja Muut liiketoiminnot, joka sisältää terveysasemaulkoistukset, työvoimapalvelut ja asumispalvelut (sisältäen turvapaikanhakijoiden vastaanottokeskukset).

Heinä–syyskuu 2017

P & S -segmentin liikevaihto vuosineljänneksellä oli 49,1 (46,9) miljoonaa euroa, kasvua 2,2 miljoonaa euroa eli 4,7 prosenttia. Liikevaihdon orgaaninen kasvu oli 1,6 miljoonaa euroa eli 3,5 prosenttia, ja se johtui lähinnä Soinin palvelutuotannon aloittamisesta 1.1.2017 ja työvoimapalveluiden myynnin kasvusta. Liikevaihto kasvoi yritysjärjestelyiden johdosta 0,6 miljoonaa euroa eli 1,3 prosenttia.

P & S -segmentin käyttökate vuosineljänneksellä oli 7,4 (4,9) miljoonaa euroa. Oikaistu käyttökate oli 7,4 (5,1) miljoonaa euroa, kasvua 2,3 miljoonaa euroa eli 45 prosenttia. Kannattavuutta paransivat Sosiaali- ja terveydenhuollon ulkoistukset.

Kokonaisulkoistusten kannattavuus on kesälomakaudella parempi, koska henkilöstökustannukset laskevat liikevaihdon tuloutuksen pysyessä koko vuoden samalla tasolla.

P & S -segmentin katsauskauden poistot ja arvonalentumiset olivat 1,0 (0,5) miljoonaa euroa. Yritysjärjestelyiden hankintahetken kauppahinnasta kohdistettujen aineettomien hyödykkeiden poistot olivat 0,1 (0,0) miljoonaa euroa. Muut poistot ja arvonalentumiset olivat yhteensä 0,8 (0,5) miljoonaa euroa.

P & S -segmentin liikevoitto päättyneellä vuosineljänneksellä oli 6,4 (4,4) miljoonaa euroa. Oikaistu liikevoitto oli 6,4 (4,6) miljoonaa euroa, kasvua 1,8 miljoonaa euroa eli 40 prosenttia.

Tammi–syyskuu 2017

P & S -segmentin liikevaihto katsauskaudella oli 148,2 (140,7) miljoonaa euroa, kasvua 7,5 miljoonaa euroa eli 5,3 prosenttia. Liikevaihdon orgaaninen kasvu oli 5,9 miljoonaa euroa eli 4,2 prosenttia, ja se johtui lähinnä Soinin palvelutuotannon aloittamisesta 1.1.2017. Liikevaihto kasvoi yritysjärjestelyiden johdosta 1,6 miljoonaa euroa eli 1,2 prosenttia.

P & S -segmentin käyttökate oli 16,2 (9,8) miljoonaa euroa. Oikaistu käyttökate päättyneellä katsauskaudella oli 16,2 (10,0) miljoonaa euroa, kasvua 6,2 miljoonaa euroa eli 62 prosenttia. Kannattavuutta paransivat Sosiaali- ja terveydenhuollon ulkoistukset sekä työvoimapalvelut.

P & S -segmentin katsauskauden poistot ja arvonalentumiset olivat 2,8 (1,5) miljoonaa euroa. Yritysjärjestelyiden hankintahetken kauppahinnasta kohdistettujen aineettomien hyödykkeiden poistot olivat 0,4 (0,1) miljoonaa euroa. Muut poistot ja arvonalentumiset olivat yhteensä 2,4 (1,4) miljoonaa euroa.

P & S -segmentin liikevoitto katsauskaudella oli 13,4 (8,4) miljoonaa euroa. Oikaistu liikevoitto oli 13,4 (8,5) miljoonaa euroa, kasvua 4,9 miljoonaa euroa eli 58 prosenttia.

Segmenttien tuloskehitys

kvartaali	L & E		P & S	
	7-9/2017	7-9/2016	7-9/2017	7-9/2016
Liikevaihto, milj. euroa	51,8	48,6	49,1	46,9
Käyttökate (EBITDA), milj. euroa	2,2	2,5	7,4	4,9
Käyttökate, %	4,2	5,1	15,0	10,6
Oikaistu käyttökate (EBITDA), milj. euroa	2,2	3,4	7,4	5,1
Oikaistu käyttökate, %	4,2	6,9	15,0	10,8
Liikevoitto (EBIT), milj. euroa	-0,4	-0,2	6,4	4,4
Liikevoitto, %	-0,7	-0,4	13,0	9,5
Oikaistu liikevoitto (EBIT), milj. euroa	-0,4	0,8	6,4	4,6
Oikaistu liikevoitto, %	-0,7	1,6	13,0	9,8
kumulatiivinen	1-9/2017	1-9/2016	1-9/2017	1-9/2016
Liikevaihto, milj. euroa	173,5	158,8	148,2	140,7
Käyttökate (EBITDA), milj. euroa	10,6	12,2	16,2	9,8
Käyttökate, %	6,1	7,7	10,9	7,0
Oikaistu käyttökate (EBITDA), milj. euroa	10,8	13,1	16,2	10,0
Oikaistu käyttökate, %	6,2	8,2	10,9	7,1
Liikevoitto (EBIT), milj. euroa	3,1	4,5	13,4	8,4
Liikevoitto, %	1,8	2,8	9,1	5,9
Oikaistu liikevoitto (EBIT), milj. euroa	3,4	5,8	13,4	8,5
Oikaistu liikevoitto, %	1,9	3,7	9,1	6,0

Konsernin rahavirta ja tase

Pihlajalinna-konsernin taseen loppusumma oli katsauskauden lopussa 243,8 (213,8) miljoonaa euroa. Konsernin rahavarat olivat yhteensä 27,8 (23,2) miljoonaa euroa.

Konsernin liiketoiminnan nettorahavirta katsauskaudelta oli 18,5 (19,1) miljoonaa euroa. Nettokäyttöpääomaa sitoutui katsauskaudella 2,7 (4,1) miljoonaa euroa. Konserni maksaa ennakkoon koko vuoden TyEL-maksut kuntayhteisyyksissään. Katsauskaudella aikaistettuja TyEL-maksuja oli yhteensä 4,0 (3,8) miljoonaa euroa.

Investointien nettorahavirta oli -14,8 (-19,5) miljoonaa euroa. Tytäryritysten hankinnat vaikuttivat investointien nettorahavirtaan katsauskaudella -9,1 (-16,6) miljoonaa euroa. Investoinnit aineellisiin ja aineettomiin hyödykkeisiin olivat katsauskaudella -6,0 (-3,2) miljoonaa euroa ja aineellisten hyödykkeiden luovutus-tulot olivat 0,2 (0,2) miljoonaa euroa. Saadut osingot olivat 0,1 (0,3) miljoonaa euroa.

Konsernin rahavirta investointien jälkeen oli 3,7 (-0,3) miljoonaa euroa.

Rahoituksen nettorahavirta oli -3,5 (8,2) miljoonaa euroa. Katsauskaudella konserni nosti uutta lainaa limiiteistään 14,5 (14,5) miljoonaa euroa ja lyhensi rahoitusvelkojaan sisältäen tililimiittien muutokset yhteensä 5,4 (3,1) miljoonaa euroa. Konsernin emoyhtiö maksoi osinkoa katsauskaudella 3,1 miljoonaa euroa. Lisäksi määräysvallattomille omistajille maksettiin katsauskaudella osinkoa 2,8 (0,3) miljoonaa euroa. Rahoitusleasingvelkojen maksut olivat 2,4 (1,8) miljoonaa euroa ja maksetut korot sekä muut rahoituskulut olivat 1,4 (1,1) miljoonaa euroa. Konserni kasvatti omistusosuuttaan Mäntänvuoren Terveys Oy:ssä katsauskaudella ostamalla sitoumuksensa mukaan 15 % yhtiön osakekannasta. Määräysvallattomien omistajien osuuk-sien muutos rahavirrassa oli -2,9 miljoonaa euroa.

Konsernin nettovelkaantumisaste katsauskauden lopussa oli 41,7 (26,8) prosenttia. Korolliset nettovelat olivat 43,4 (27,0) miljoonaa euroa. Tilikaudella 2016 konsernin kolmen varsinaissuomalaisen hoivakodin toimitilavuokrasopimukset esitettiin muina vuokrasopimuksina. Konsernin velkaantuneisuutta katsauskaudella nostaa kyseisten vuokrasopimusten korvaaminen uusilla 15 vuoden vuokrasopimuksilla, jotka tulkitaan rahoitusleasingsopimuksiksi. Kyseisten rahoitusleasingsopimusten nykyarvo tilikauden alussa oli 12,5 miljoonaa euroa.

Katsauskauden sijoitetun pääoman tuotto oli 11,4 (9,0) prosenttia ja oman pääoman tuotto oli 13,3 (8,7) prosenttia.

Pihlajalinnalla on vuoteen 2020 asti voimassa oleva 60 miljoonan euron sitova valmiusluottosopimus ja tois- taiseksi voimassa olevat yhteensä 10 miljoonan euron tililimiittisopimukset. Valmiusluottosopimukseen sisältyy nettovelan ja käyttökattteen suhteeseen perustuva rahoituskovenantti. Konserni täytti asetetut kove- nanttiehdot 30.9.2017.

Pihlajalinnalla oli katsauskauden lopussa käyttämättömiä rahoituslimiittejä yhteensä 33,9 miljoonaa euroa.

Investoinnit ja yritysostot

Pihlajalinna hankki Kuopion alueella toimivan Itä-Suomen Lääkäritalo Oy:n koko osakekannan 2.1.2017. Itä-Suomen Lääkäritalo on tehnyt Lääkärikeskus ITE -nimen alla läheistä yhteistyötä Itä-Suomen Lääkärikeskus Oy:n kanssa, jonka Pihlajalinna osti 1.2.2016.

Entisestä yhteisyrityksestä Insta Care Oy:stä tuli Pihlajalinnan kokonaan omistama tytäryhtiö 1.6.2017. Sa- malla yhtiön nimi muutettiin Pihlajalinna Solutions Oy:ksi.

Pihlajalinna kasvatti omistusosuuttaan Mäntänvuoren Terveys Oy:ssä heinäkuun alussa ostamalla si- toumuksensa mukaan 15 prosenttia yhtiön osakekannasta Mänttä-Vilppulan kaupungilta. Konsernin omis- tusosuus kaupan jälkeen on 66 prosenttia.

Pihlajalinna osti 6.7.2017 kuopiolaisen Sataman Röntgen Oy:n ja joensuulaisen Joen Magneetti Oy:n osake- kannat.

Pihlajalinna osti 3.8.2017 oululaisen Caritas Lääkärit Oy:n. Samalla yhtiön nimi muutettiin Pihlajalinna Madojanpuisto Oy:ksi.

Yhteenvedo katsauskauden yrityshankinnoista on esitetty osavuosisikatsauksen liitetiedoissa.

Katsauskauden bruttoinvestoinnit, mukaan lukien yritysostot, olivat 20,5 (21,9) miljoonaa euroa. Konsernin bruttoinvestoinnit käyttöomaisuuteen, jotka muodostuivat kasvun vaatimista kehitys-, lisä- ja korvausinvestoinneista, olivat katsauskaudella 5,6 (3,9) miljoonaa euroa. Bruttoinvestoinnit uusien yksiköiden avaamiseen liittyen olivat 1,3 (0,1) miljoonaa euroa. Bruttoinvestoinnit yritysjärjestelyihin liittyen olivat yhteensä 13,6 (18,0) miljoonaa euroa.

Konsernin kehitys-, lisä- ja korvausinvestointeihin sekä uusien yksiköiden avaamiseen liittyvät investointisitoumukset ovat noin 5,8 miljoonaa euroa. Investointisitoumus hyvinvointikeskuksen rakentamiseksi Hattulaan raukesi, kun markkinaoikeus kumosi Hattulan sote-palveluiden hankintapäätöksen.

Pihlajalinnan laajentuminen jatkuu huolimatta sote-uudistuksen siirtymisestä vuoteen 2020. Toimipisteitä tulee kymmenelle uudelle paikkakunnalle ensisijaisesti avaamalla kokonaan uusia yksiköitä vuoteen 2020 mennessä. Lisäksi yhtiö voi nopeuttaa laajentumista tekemällä yritysostoja. Uusien lääkärikeskusten perustamistyöt ovat käynnissä Oulussa, Turussa ja Seinäjoella. Ne tulevat toimimaan omina erillisinä osakeyhtiönä, jotta paikalliselle henkilökunnalle ja lääkäreille on mahdollisuus tarjota osakkuutta. Oulun ja Turun toimipisteet avautuvat vuodenvaihteessa ja Seinäjoki keväällä 2018. Uusiin toimipisteisiin vaadittavat investoinnit jäävät yhtiön arvion mukaan alle 40 miljoonan euron.

Henkilöstö

Katsauskauden lopussa henkilöstön määrä oli 4 767 (4 470), lisäystä 297 henkilöä eli 7 prosenttia. Konsernin henkilöstömäärä katsauskaudella kokoaikaisiksi työntekijöiksi muutettuna oli keskimäärin 3 881 (3 508), lisäystä 373 henkilöä eli 11 prosenttia. Konsernin työsuhde-etuuksista aiheutuneet kulut olivat katsauskaudella 130,5 (124,4) miljoonaa euroa, kasvua 6,1 miljoonaa euroa eli 5 prosenttia.

Muutokset konsernirakenteessa

Osana Pihlajalinnan brändiuudistusta seuraavat konserniyhtiöiden toiminimet on katsauskaudella muutettu: Dextra Oy:stä tuli Pihlajalinna Lääkärikeskukset Oy, Tampereen Lääkärikeskus Oy:stä tuli Pihlajalinna Tampere Oy, Hoivakoti Johanna Oy:stä tuli Ikipihlaja Johanna Oy, Kuusama-Koti Oy:stä tuli Ikipihlaja Kuusama Oy, Hoitokoti Matinkartano Oy:stä tuli Ikipihlaja Matinkartano Oy, Hoitokoti Setälänpihasta tuli Ikipihlaja Setälänpiha Oy ja Raison Oiva Oy:stä tuli Ikipihlaja Oiva Oy.

Katsauskaudella on toteutettu seuraavat sisaryhtiöfuusiot: Jämsän Lääkärikeskus Oy sulautui Pihlajalinna Lääkärikeskukset Oy:hyn 1.9.2017, Itä-Suomen Lääkäritalo sulautui Pihlajalinna Lääkärikeskukset Oy:hyn 1.6.2017, Dextra Medical Spa ja Plastiikkakirurginen sairaala Oy sekä Itä-Suomen Lääkärikeskus Oy sulautuivat Pihlajalinna Lääkärikeskukset Oy:hyn 1.5.2017, Laser Tilkka Oy sulautui Pihlajalinna Lääkärikeskukset Oy:hyn 1.3.2017 ja Oikare Oy sulautui Ikipihlaja Setälänpiha Oy:hyn 1.3.2017.

Pihlajalinna perusti katsauskaudella yhtiöt Pihlajalinna Oulu Oy, Pihlajalinna Seinäjoki Oy, Pihlajalinna Turku Oy ja Pihlajalinna Erityisasumispalvelut Oy. Kyseisten yhtiöiden liiketoiminta ei ole vielä alkanut.

Gyne-Praxis Oy:n liiketoiminta siirtyi liiketoimintakaupalla Pihlajalinna Lääkärikeskukset Oy:hyn 31.5.2017. Gyne-Praxis Oy puretaan vuoden loppuun mennessä.

Koskisairaala Oy purettiin 1.1.2017.

Muutoksia johdossa

Tarja Rantala nimitettiin Pihlajalinna Oyj:n väliaikaiseksi talous- ja rahoitusjohtajaksi (CFO) ja johtoryhmän jäseneksi 1.7.2017 alkaen.

Perttu Monthan nimitettiin Pihlajalinnan digitaalisen kehityksen johtajaksi (CDO) 19.6.2017. Monthan on laajennetun johtoryhmän jäsen.

Pihlajalinnan lakiasiaintohtajaksi nimitettiin Pauliina Rannikko. Hän aloitti tehtävässään ja konsernin johtoryhmässä 18.4.2017.

Perusterveyden- ja sosiaalihuollon palvelut -segmentin uudeksi liiketoimintajohtajaksi nimitettiin 17.2.2017 Pihlajalinnan yrityssuunnittelujohtaja Joni Aaltonen. Hän aloitti uudessa tehtävässään ja konsernin johtoryhmässä 20.2.2017.

Johtoryhmä

Konsernin johtoryhmään kuuluvat seuraavat viisi (5) jäsentä: toimitusjohtaja Aarne Aktan (myös L & E -segmentin liiketoimintajohtaja), varatoimitusjohtaja ja konserniprojekteista vastaava Juha Rautio, Perusterveyden- ja sosiaalihuollon palvelut -segmentin liiketoimintajohtaja ja yrityssuunnittelujohtaja Joni Aaltonen, vt. talous- ja rahoitusjohtaja Tarja Rantala (1.7.2017 alkaen) ja lakiasiaintohtaja Pauliina Rannikko.

Johtoryhmän jäsenten lisäksi Pihlajalinnan laajennettuun johtoryhmään kuuluvat seuraavat viisi (5) jäsentä: henkilöstöjohtaja Sanna Hildén, viestintä- ja sijoittajasuhdejohtaja Siri Markula, digitaalisen kehityksen johtaja Perttu Monthan, markkinointijohtaja Pauli Waroma ja lääketieteellinen johtaja Kimmo Saarinen.

Laajennetun johtoryhmän vastuualueisiin kuuluu toimitusjohtajan ja johtoryhmän tukeminen merkittävimmässä projekteissa ja konsernin tukitoiminnoissa.

Yhtiön hallitus

Varsinaisessa yhtiökokouksessa 4.4.2017 päätettiin, että yhtiön hallitukseen kuuluu kerrallaan kuusi (6) jäsentä. Hallituksen jäseniksi seuraavan varsinaisen yhtiökokouksen päättymiseen saakka valittiin uudelleen Jari Eklund, Timo Everi, Leena Niemistö, Jari Sundström, Seija Turunen ja Mikko Wirén.

Pihlajalinna Oyj:n hallitus valitsi järjestäytymiskokouksessaan 4.4.2017 puheenjohtajaksi Mikko Wirénin ja varapuheenjohtajaksi Leena Niemistön.

Yhtiökokouksen nimittämä osakkeenomistajien nimitystoimikunta

Varsinainen yhtiökokous 4.4.2017 päätti perustaa osakkeenomistajien nimitystoimikunnan, jonka tehtävänä on valmistella hallituksen jäsenten valintaan ja palkitsemiseen liittyvät ehdotukset yhtiökokoukselle.

Pihlajalinna Oyj:n neljä suurinta rekisteröityä osakkeenomistajaa nimittivät 11.9.2017 osakkeenomistajien nimitystoimikuntaan seuraavat edustajat:

Erkki Moisander, hallituksen puheenjohtaja, pääjohtaja, LähiTapiola Keskinäinen Vakuutusyhtiö
Mikko Wirén, toimitusjohtaja, MWW Yhtiö Oy
Minna Kohmo, toimitusjohtaja, LähiTapiola Keskinäinen Henkivakuutusyhtiö
Hanna Hiidenpalo, johtaja, sijoitukset, Keskinäinen Työeläkevakuutusyhtiö Elo

Osakkeenomistajien nimitystoimikunta valitsee keskuudestaan puheenjohtajan.

Hallituksen nimittämät valiokunnat

Tarkastusvaliokunta: Seija Turunen (puheenjohtaja), Jari Eklund ja Leena Niemistö.
Palkitsemisvaliokunta: Mikko Wirén (puheenjohtaja), Timo Everi ja Jari Sundström.

Hallituksen jäsenten palkitseminen

Varsinainen yhtiökokous 4.4.2017 päätti, että hallituksen jäsenten palkkiot maksetaan seuraavasti: puheenjohtajalle 250 000 euroa vuodessa, varapuheenjohtajalle 48 000 euroa vuodessa sekä muille hallituksen jäsenille kullekin 24 000 euroa vuodessa.

Lisäksi varsinainen yhtiökokous päätti, että kullekin hallituksen jäsenelle maksetaan jokaiselta hallituksen ja sen valiokuntien kokoukselta kokouspalkkiona 500 euroa ja että hallituksen jäsenten kohtuulliset matkakulut korvataan yhtiön matkustussäännön mukaisesti.

Osakkeet ja osakkeenomistajat

Pihlajalinna Oyj:n kaupparekisteriin merkitty osakepääoma oli katsauskauden lopussa 80 000 euroa ja osakkeiden lukumäärä oli yhteensä 20 613 146 kappaletta. Yhtiöllä on yksi osakesarja ja kukin osake oikeuttaa yhteen ääneen yhtiökokouksessa. Kaikki osakkeet tuottavat yhtäläisen oikeuden osinkoon ja muuhun yhtiön varojen jakoon. Yhtiöllä oli katsauskauden lopussa 11 335 (7 953) osakkeenomistajaa. Yhtiöllä ei ole hallussaan omia osakkeita. Luettelo suurimmista omistajista on nähtävissä yhtiön sijoittajasivuilla investors.pihlajalinna.fi.

Osakkeen kaupankäyntitunnus Nasdaq Helsingin päälistalla on PIHLIS ja Pihlajalinna Oyj on luokiteltu markkina-arvoltaan keskiuureksi yhtiöksi toimialana Terveystieteiden tutkimus ja lääketieteiden tutkimus.

Osaketiedot	7-9/2017	7-9/2016	1-9/2017	1-9/2016	2016
Määrä kauden lopussa, kpl	20 613 146	20 613 146	20 613 146	20 613 146	20 613 146
Määrä kaudella keskimäärin, kpl	20 613 146	20 613 146	20 613 146	20 613 146	20 613 146
Osakkeen ylin kurssi, euroa	17,75	16,90	18,42	18,87	18,87
Osakkeen alin kurssi, euroa	15,33	15,90	15,33	12,90	12,90
Osakkeen keskimurssi, euroa*	16,47	16,32	17,14	16,40	16,38
Osakkeen päätöskurssi, euroa	15,98	16,13	15,98	16,13	18,42
Osakevaihto, 1 000 kpl	1 053	1 274	3 571	6 839	8 196
Osakevaihto, %	5,1	6,2	17,3	33,2	39,8
Markkina-arvo kauden lopussa, milj. euroa			329,4	332,5	379,7

* kaupankäyntimäärillä painotettu keskimurssi

Tilintarkastus

Varsinaisessa yhtiökokouksessa 4.4.2017 yhtiön tilintarkastajaksi valittiin tilintarkastusyhteisö KPMG Oy Ab seuraavan varsinaisen yhtiökokouksen päättymiseen saakka. Yhteisön päävastuullisena tilintarkastajana toimii Lotta Nurminen, KHT.

Yhtiöjärjestyksen muuttaminen

Varsinainen yhtiökokous 4.4.2017 päätti muuttaa yhtiöjärjestyksen pykälät 4 ja 8 kuulumaan seuraavasti:

4 §: Yhtiöllä on hallitus, johon kuuluu vähintään neljä (4) ja enintään kymmenen (10) jäsentä.

Yhtiökokous valitsee hallituksen puheenjohtajan ja varapuheenjohtajan. Hallituksen jäsenten toimikausi päättyy vaalia ensiksi seuraavan varsinaisen yhtiökokouksen päättyessä. Mikäli hallituksen puheenjohtaja ja varapuheenjohtaja eroavat tai muutoin estyvät toimimasta puheenjohtajana kesken toimikauden, hallitus voi valita keskuudestaan uuden puheenjohtajan jäljellä olevalle toimikaudelle.

8 §: Yhtiöllä on yksi (1) tilintarkastaja, jonka tulee olla tilintarkastusyhteisö päävastuullisena tilintarkastajanaan KHT-tilintarkastaja.

Valtuutus omien osakkeiden hankkimiseen

Varsinainen yhtiökokous 4.4.2017 päätti valtuuttaa hallituksen päättämään yhteensä enintään 2 061 314 osakkeen hankkimisesta. Valtuutus kumoaa yhtiökokouksen 4.4.2016 antaman valtuutuksen päättää omien osakkeiden hankkimisesta. Valtuutus on voimassa seuraavan varsinaisen yhtiökokouksen päättymiseen saakka, kuitenkin enintään 30.6.2018 asti.

Omia osakkeita voidaan valtuutuksen nojalla hankkia vain vapaalla omalla pääomalla. Omia osakkeita voidaan hankkia hankintapäivänä julkisessa kaupankäynnissä muodostuvaan hintaan tai muuten markkinoilla muodostuvaan hintaan. Hankinnassa voidaan käyttää myös muun muassa johdannaisia. Hallitus päättää, miten osakkeita hankitaan. Omia osakkeita voidaan hankkia muuten kuin osakkeenomistajien omistamien osakkeiden suhteessa (suunnattu hankkiminen), mikäli siihen on yhtiön kannalta painava taloudellinen syy.

Valtuutus osakeannista päättämiseen

Varsinainen yhtiökokous 4.4.2017 päätti valtuuttaa hallituksen päättämään osakeannista ja muiden osakeyhtiölain 10 luvun 1 §:ssä tarkoitettujen osakkeisiin oikeuttavien erityisten oikeuksien antamisesta. Valtuutus kumoaa yhtiökokouksen 4.4.2016 antaman valtuutuksen päättää osakeanneista ja osakkeisiin oikeuttavien erityisten oikeuksien antamisesta. Se on voimassa seuraavan varsinaisen yhtiökokouksen päättymiseen saakka, kuitenkin enintään 30.6.2018 asti.

Valtuutuksen nojalla annettavien osakkeiden lukumäärä voi olla yhteensä enintään 4 122 629 osaketta, mikä vastaa noin 20 prosenttia yhtiön nykyisistä osakkeista. Valtuutus koskee sekä uusien osakkeiden antamista että omien osakkeiden luovuttamista.

Hallitus päättää kaikista muista osakeannin ja muiden osakkeisiin oikeuttavien erityisten oikeuksien antamisen ehdoista ja sillä on oikeus poiketa osakkeenomistajan merkintäetuoikeudesta (suunnattu anti), mikäli siihen on yhtiön kannalta painava taloudellinen syy. Valtuutusta voidaan käyttää esimerkiksi yrityskauppojen tai muiden liiketoiminnan järjestelyjen ja investointien rahoittamiseen tai yhtiön osakepohjaisten kannustinjärjestelmien toteuttamiseen sekä muihin yhtiön hallituksen päättämiin tarkoituksiin.

Riskit ja liiketoiminnan epävarmuustekijät

Pihlajalinna kartoitti ensimmäisen vuosineljänneksen aikana kokonaisvaltaisesti riskejään ulkopuolisen asiantuntijan kanssa. Konsernin avainhenkilöt osallistuivat kartoitukseen. Konserni otti samalla käyttöön uuden riskienhallintatyökalun, jolla arvioidaan, hallitaan ja seurataan aktiivisesti riskejä. Päättävöitteenä on tunnistettujen riskien minimointi ja parempi ennakointi.

Poliittinen päätöksenteko ja julkisen sektorin rakennemuutokset kohdistuvat myös sosiaali- ja terveystalouteen ja voivat vaikuttaa suoraan tai välillisesti konsernin liiketoimintaan ja kasvumahdollisuuksiin. Sote-uudistuksen tulevat kokonaisvaikutukset sekä mahdolliset muut muutokset sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämisessä ovat vaikeasti ennustettavissa. Uudistukset saattavat vaikeuttaa konsernin toimintaa joillain sosiaali- ja terveydenhuoltoalan toimialueilla, mutta toisaalta konsernin laaja-alainen toiminta eri toimialueilla saattaa osittain tasata muutosten vaikutuksia.

Edellä mainitun lisäksi julkisiin hankintoihin liittyy riski mahdollisista valituksista ja oikeudenkäynneistä. Lisäksi nykyisten merkittävimpien asiakkuuksien ja sopimusten jatkumiseen liittyy riskejä etenkin pitkällä aikavälillä.

Konserni seuraa tarkasti poliittisia päätöksentekoprosesseja. Esimerkiksi vastaanottokeskusliiketoiminnan ennustaminen on haastavaa johtuen kansainvälisen turvapaikanhakijatilanteen vaikeasti ennakoitavista muutoksista.

Konsernin sosiaali- ja terveystalouden kokonaisulkoistussopimusten vuosittainen kannattavuus voi tulla viiveellä. Sopimusten todelliset kustannusten toteumat eivät aina ole konsernin tiedossa tilinpäätöshetkellä tai osavuositarkastusta laadittaessa.

Lisäksi liiketoiminnan merkittävimmät epävarmuustekijät liittyvät uusien toimipisteiden avaamisen, yritysostojen ja tietojärjestelmähankkeiden onnistumiseen sekä riskeihin, jotka liittyvät verotukseen, pätevän johdon sitouttamiseen ja rekrytointeihin.

Konsernin pääyhtiöissä on keväällä 2017 alkanut verotarkastus, joka jatkuu edelleen.

Liputusilmoitukset

Katsauskauden aikana Pihlajalinna ei saanut tietoonsa liputusilmoituksia.

Voimassa olevat kannustinjärjestelmät

Toimitusjohtajalla on pitkän aikavälin osakepalkkiojärjestelmä vuosille 2016–2018. Kannustinjärjestelmässä on kolme yhden vuoden mittaista ansaintajaksoa, jotka muodostuvat kalenterivuosista 2016, 2017 ja 2018. Osakepalkkio-ohjelman ansaintakriteerit on kytketty yhtiön liiketoiminnan kannattavuuskehitykseen. Toimitusjohtajalle mahdollisesti maksettavan osakepalkkion määrä riippuu ansaintakriteereille asetettujen tavoitteiden saavuttamisesta.

Toimitusjohtajan enimmäispalkkio koostuu yhtiön osakkeista ja rahaosuudesta. Toimitusjohtajalle voidaan koko järjestelmän perusteella antaa palkkioina yhteensä enintään 37 500 osaketta (bruttomäärä ennen soveltuvan ennakonpidätyksen vähentämistä). Mahdollinen palkkio maksetaan toimitusjohtajalle vuosittain kunkin ansaintajakson (yhtiön tilikausi) tilinpäätöksen vahvistamisen jälkeen vuosina 2017, 2018 ja 2019. Toimitusjohtajalle ei kertynyt osakepalkkiota tilikaudelta 2016.

Palkkiona saatuja osakkeita koskee luovutusrajoitus, joka on voimassa sitouttamisjakson ajan. Sitouttamisjakso alkaa palkkion maksamisesta ja päättyy kahden vuoden kuluttua palkkion maksamisesta.

Yhtiöllä ei ole käytössä osakepohjaisia kannustinjärjestelmiä, jotka koskisivat muita johtoryhmän jäseniä tai hallitusta.

Katsauskauden jälkeiset tapahtumat

Pihlajalinna-konsernin talous- ja rahoitusjohtajaksi on 31.10.2017 nimitetty Ville Lehtonen. Hän aloittaa tehtävässään ja konsernin johtoryhmässä 1.12.2017.

Laatimisperiaatteet

Tämä osavuositarkastus (tilintarkastamaton) on laadittu IFRS-standardien mukaisesti noudattaen samoja laadintaperiaatteita ja laskentamenetelmiä kuin vuoden 2016 tilinpäätöksessä, ja sen laadinnassa on noudatettu IAS 34 -standardin (Osavuositarkastukset) vaatimuksia. Kaikki luvut ovat pyöristettyjä, minkä vuoksi yksittäisten lukujen yhteenlaskettu summa saattaa poiketa esitetystä summasta.

Vuoden 2017 alusta konserni on soveltanut uusia standardeja ja tulkintoja, sisältäen IASB:n julkaisemat muutokset IAS 12 Tuloverot- ja IAS 7 Rahavirtalaskelmat -standardeihin. Rahavirtalaskelmat-standardin muutokset tulevat vaikuttamaan konsernin tilinpäätöksen liitetietoihin. Tuloverot-standardin muutoksella ei odoteta olevan vaikutusta konsernin tilinpäätökseen.

Osavuositarkastuksen laatiminen IFRS:n mukaan edellyttää johdon arvioiden ja oletusten käyttämistä, mikä vaikuttaa taseen varojen ja velkojen määriin, ehdollisten varojen ja velkojen raportointiin sekä tuottojen ja kulujen määriin. Vaikka arviot perustuvat johdon tämänhetkiseen parhaaseen näkemykseen, on mahdollista, että toteumat poikkeavat tilinpäätöksessä käytetyistä arvoista.

Uuden ja uudistetun IFRS-normiston soveltaminen

Pihlajalinna ottaa käyttöön IFRS 15- ja IFRS 9 -standardit 1.1.2018 alkavan tilikauden alusta lukien ja IFRS 16 -standardin 1.1.2019 alkavan tilikauden alusta lukien, mikäli ne ovat suunnitellulla käyttöönottohetkellä hyväksytyt sovellettaviksi EU:ssa.

IFRS 15 Myyntituotot asiakassopimuksista. Uusi standardi sisältää viisivaiheisen ohjeistuksen asiakassopimusten perusteella saatavien myyntituottojen kirjaamiseen ja korvaa nykyiset IAS 18- ja IAS 11-standardit ja niihin liittyvät tulkinnat. Myynnin kirjaaminen voi tapahtua ajan kuluessa tai tietyinä ajankohtana, ja keskeisenä kriteerinä on määräysvallan siirtyminen.

Pihlajalinna on tunnistanut seuraavat pääasialliset suoritevelvoitteet segmenteittäin:

Perusterveyden- ja sosiaalihuollon palvelut (P & S)

Sosiaali- ja terveydenhuollon ulkoistukset

- asiakassopimuksissa erikseen kuvatut kunnan asukkaiden lakisääteiset sosiaali- ja terveyspalvelut
- ulkokuntalaisten yksittäiset sosiaali- ja terveyspalvelukäynnit

Asumispalvelut (sisältäen turvapaikanhakijoiden vastaanottokeskukset)

- asiakassopimuksissa erikseen kuvatut lakisääteiset sosiaali- ja terveyspalvelut
- vastaanottokeskusten kapasiteetit kunakin sopimuksen kattamana vuorokautena
- tehostetun palveluasumisen palvelut kunakin sopimuksen kattamana vuorokautena
- yksittäiset erikseen veloitettavat lisäpalvelut tai terveyskeskuskäynnit

Lääkärikeskukset ja erikoissairaanhoido (L & E)

Lääkärikeskukset ja Suunterveydenhoito

- terveydenhoitopalvelujen yksittäiset asiakaskäynnit

Leikkaustoiminta ja julkinen erikoissairaanhoido

- asiakassopimuksissa erikseen kuvatut kunnan asukkaiden lakisääteiset sosiaali- ja terveyspalvelut
- ulkokuntalaisten yksittäiset sosiaali- ja terveyspalvelukäynnit
- muut yksittäiset käynnit (esimerkiksi vakuutusyhtiöiden kautta)

Työterveyshuolto

- työterveyshuollon yksittäiset asiakaskäynnit (esim. työterveyshoitajan ja -lääkärin vastaanotot, laboratoriotulokset)
- ennakoivat ja terveyttä edistävät erikseen sovitut palvelut (esim. työterveyshuollon tarkastukset, työpaikka-kohtaiset työterveyspalvelut)
- muut asiakkaan kanssa sovitut lisäpalvelut (esim. ensiapukurssit)

Transaktiohintaa muodostuu pääasiassa hinnaston mukaisista yksittäisistä käynneistä tai asiakassopimukseen perustuvista vuosi-, vuorokausi- tai tuntihinnoista. Useimmiten hinta kohdistuu yksittäiseen suoritevelvoitteeseen. Joissakin tapauksissa hinta sisältää muuttuvan vastikkeen (esim. alennus, sakko) elementin, joka kohdistetaan joko yhdelle tai useammalle suoritevelvoitteelle. Suoritevelvoitteet täytetään pääasiassa joko ajan kuluessa (esim. ulkoistukset, asumispalvelut) tai tietyinä hetkenä (esim. työterveyspalvelut, yksittäiset asiakaskäynnit, lisäpalvelut).

Sosiaali- ja terveydenhuollon ulkoistusten suoritevelvoite on asiakassopimuksessa kuvattu lakisääteinen kunnan asukkaiden sosiaali- ja terveydenhuollon palvelutoiminta. Ulkoistukset perustuvat kiinteään vuosihintaan ja tuloutetaan ajan kuluessa.

Pihlajalinna arvioi, ettei standardin käyttöönotolla tule olemaan vaikutusta konsernin omaan pääomaan eikä Pihlajalinnan nykyisiin soveltamiin tuloutuskäytäntöihin. Standardi lisää esitettävien liitetietojen määrää. Pihlajalinnan alustavan selvityksen mukaan katsauskauden tammi-syyskuu 2017 liikevaihdosta 66 % tuloutettiin ajan kuluessa ja 34 % tiettyä ajankohtana.

IFRS 9 Rahoitusinstrumentit. Standardin mukaan rahoitusvarat arvostetaan käypään arvoon, paitsi tiettyjen ehtojen täytyessä jaksotettuun hankintamenuun. Arvostamistapoja on myös yksinkertaistettu. Uusi standardi tuo muutoksia suojauslaskentaan ja arvonalentumisten arviointiin uuden mallin, jonka mukaisesti odotettujen luottotappioiden kirjaaminen tapahtuu jo sopimuksen alussa. Pihlajalinna ei sovelle suojauslaskentaa eikä rahoitusinstrumenttien luokittelun ja arvonalentumismallin muutoksilla odoteta olevan vaikutusta Pihlajalinnan tilinpäätökseen.

IFRS 16 Vuokrasopimukset. Vuokralle antajien soveltamaan kirjanpitokäsittelyyn ei tule merkittäviä muutoksia. Vuokralle ottajan kaikki vuokrasopimukset tullaan kirjaamaan käyttöoikeusomaisuuserinä taseeseen pois lukien lyhytaikaiset alle 12 kk sopimukset ja arvoltaan vähäiset (enintään USD 5 000) sopimukset. Katsauskauden lopussa konsernin muiden vuokrasopimusten määrä oli 39,6 miljoonaa euroa. Konsernin muissa vuokrasopimuksissa esitetyt toimitilavuokravastuut tulee standardin mukaisesti kirjata taseeseen käyttöoikeusomaisuuseräksi ja vuokrasopimusvelaksi. Vastuina käsiteltävien sopimusten ja IFRS 16 mukaisien vuokrasopimusten käsitteet poikkeavat kuitenkin toisistaan, mistä johtuen taseeseen kirjattavien sopimusten määrä voi poiketa muiden vastuiden määrästä. Muutoksella tulee olemaan merkittäviä vaikutuksia Pihlajalinnan tilinpäätökseen. Muutos vaikuttaa myös taseeseen perustuviin tunnuslukuihin kuten velkaantumistaseseen.

Taulukko-osa ja liitetiedot 1.1.–30.9.2017

Konsernin laaja tuloslaskelma

milj. euroa	7-9/2017 3 kk	7-9/2016 3 kk	1-9/2017 9 kk	1-9/2016 9 kk	2016 12 kk
Liikevaihto	99,4	93,9	316,1	295,4	399,1
Liiketoiminnan muut tuotot	0,5	0,4	1,1	1,2	1,5
Materiaalit ja palvelut	-39,8	-38,9	-132,1	-124,4	-168,0
Työsuhde-etuuksista aiheutuvat kulut	-41,2	-39,1	-130,5	-124,4	-167,2
Liiketoiminnan muut kulut	-9,9	-9,6	-29,6	-27,1	-37,7
Osuus osakkuus- ja yhteisyritysten tuloksesta	0,1	0,1	0,3	0,2	0,2
Käyttökate (EBITDA)	9,1	6,8	25,2	20,8	27,9
Oikaistu käyttökate (EBITDA)	9,0	7,8	25,6	21,8	28,9
Poistot ja arvonalentumiset	-3,7	-3,2	-10,6	-9,6	-12,8
Liikevoitto (EBIT)	5,5	3,6	14,6	11,3	15,1
Oikaistu liikevoitto (EBIT)	5,4	4,7	15,1	12,8	16,6
Rahoitustuotot	0,0	0,1	0,1	0,1	0,1
Rahoituskulut	-0,5	-0,4	-1,4	-1,2	-1,5
Voitto ennen veroja	5,0	3,3	13,3	10,2	13,7
Tuloverot	-1,0	-0,9	-2,8	-2,4	-3,0
Tilikauden voitto*	4,0	2,4	10,6	7,8	10,8
Tilikauden laaja tulos yhteensä	4,0	2,4	10,6	7,8	10,8
Tilikauden laajan tuloksen jakautuminen:					
Emoyhtiön omistajille	1,9	1,7	7,1	5,7	8,0
Määräysvallattomille omistajille	2,1	0,7	3,5	2,1	2,7
Emoyhtiön omistajille kuuluvasta voitosta laskettu osakekohtainen tulos (euroa)					
Laimentamaton ja laimennettu	0,09	0,08	0,34	0,27	0,39

* Konsernilla ei ole muita laajan tuloksen eriä

Konsernin tase

milj. euroa	9/2017	9/2016	12/2016
VARAT			
Pitkäaikaiset varat			
Aineelliset hyödykkeet	57,7	46,1	45,5
Liikearvo	101,9	89,6	92,3
Muut aineettomat hyödykkeet	16,7	16,2	16,3
Osuudet osakkuusyrityksissä	3,0	2,8	2,8
Myytavissä olevat rahoitusvarat	0,0	0,0	0,0
Muut saamiset	2,7	2,9	2,8
Laskennalliset verosaamiset	2,2	2,8	1,6
Pitkäaikaiset varat yhteensä	184,3	160,4	161,3
Lyhytaikaiset varat			
Vaihto-omaisuus	2,2	1,9	2,0
Myyntisaamiset ja muut saamiset	28,0	27,7	26,1
Kauden verotettavaan tuloon perustuvat verosaamiset	1,5	0,5	0,8
Rahavarat	27,8	23,2	27,5
Lyhytaikaiset varat yhteensä	59,5	53,3	56,4
Varat yhteensä	243,8	213,8	217,7
OMA PÄÄOMA JA VELAT			
Emoyhtiön omistajille kuuluva oma pääoma			
Osakepääoma	0,1	0,1	0,1
Sijoitetun vapaan oman pääoman rahasto	87,9	87,9	87,9
Kertyneet voittovarot	3,6	4,1	1,7
Katsauskauden tulos	7,1	5,7	8,0
Määräysvallattomien omistajien osuus	98,8	97,8	97,8
Oma pääoma yhteensä	5,2	3,1	3,2
104,0	100,9	101,0	
Pitkäaikaiset velat			
Laskennalliset verovelat	5,5	5,5	5,5
Rahoitusvelat	68,7	50,5	48,3
Muut pitkäaikaiset velat	1,7	1,9	1,9
Varaukset	0,8	0,6	0,8
Pitkäaikaiset velat yhteensä	76,7	58,5	56,7
Lyhytaikaiset velat			
Ostovelat ja muut velat	54,1	48,8	55,0
Kauden verotettavaan tuloon perustuvat verovelat	2,2	1,9	1,3
Rahoitusvelat	6,9	3,7	3,7
Lyhytaikaiset velat yhteensä	63,1	54,4	60,1
Velat yhteensä	139,8	112,9	116,7
Oma pääoma ja velat yhteensä	243,8	213,8	217,7

Laskelma konsernin oman pääoman muutoksista

milj. euroa	Emoyhtiön omistajille kuuluva oma pääoma			Määräysval- lattomien omistajien osuus	Oma pääoma yhteensä
	Osakepää- oma	Sijoitetun vapaan oman pääoman rahasto	Kertyneet voittovarot		
Oma pääoma 1.1.2016	0,1	87,9	4,1	1,3	93,5
Katsauskauden tulos			5,7	2,1	7,8
Laaja tulos yhteensä			5,7	2,1	7,8
Osingonjako			0,0	-0,3	-0,3
Liiketoimet omistajien kanssa yhteensä			0,0	-0,3	-0,3
Oma pääoma 30.9.2016	0,1	87,9	9,8	3,1	100,9
Oma pääoma 1.1.2017	0,1	87,9	9,7	3,2	101,0
Katsauskauden tulos			7,1	3,5	10,6
Laaja tulos yhteensä			7,1	3,5	10,6
Osingonjako			-3,2	-1,5	-4,6
Liiketoimet omistajien kanssa yhteensä			-3,2	-1,5	-4,6
Määräysvallattomien omista- jien osuuksien hankinnat, jotka eivät ole johtaneet muutok- seen määräysvallassa			-2,8	-0,1	-2,9
Tytäryhtiöomistusosuuksien muutos yhteensä			-2,8	-0,1	-2,9
Oma pääoma 30.9.2017	0,1	87,9	10,8	5,2	104,0

Konsernin rahavirtalaskelma

milj. euroa	7-9/2017 3 kk	7-9/2016 3 kk	1-9/2017 9 kk	1-9/2016 9 kk	2016 12 kk
Liiketoiminnan rahavirta					
Myyntistä saadut maksut	101,0	95,0	318,3	297,0	400,5
Liiketoiminnan muista tuotoista saadut maksut	0,5	0,4	0,7	1,0	1,4
Maksut liiketoiminnan kuluista	-95,8	-85,1	-297,0	-276,9	-367,3
Liiketoiminnan rahavirta ennen rahoituseriä ja veroja	5,7	10,3	22,0	21,2	34,6
Saadut korot	0,1	0,1	0,2	0,1	0,1
Maksetut verot	-1,7	-0,6	-3,7	-2,2	-2,4
Liiketoiminnan nettorahavirta	4,2	9,8	18,5	19,1	32,3
Investointien rahavirta					
Investoinnit aineellisiin ja aineettomiin hyödykkeisiin	-3,1	-1,1	-6,0	-3,2	-4,9
Aineellisten ja aineettomien hyödykkeiden luovutustulot ja ennakkomaksut	0,0	0,1	0,2	0,2	0,3
Muiden sijoitusten muutos			0,0	0,0	0,0
Lainasaamisten muutos				0,0	0,0
Saadut osingot		0,0	0,1	0,3	0,3
Tytäryritysten hankinta vähennettynä hankintahetken rahavaroilla	-5,3	-1,9	-9,1	-16,6	-21,1
Investointien nettorahavirta	-8,4	-2,8	-14,8	-19,5	-25,5
Rahoituksen rahavirta					
Osakeannista saadut maksut				0,0	0,0
Määräysvallattomien omistajien osuuk-sien muutokset	-3,0		-2,9		-1,1
Lainojen nostot	9,5		14,5	14,5	14,9
Lainojen takaisinmaksut sisältäen tililimiittien muutokset	0,3	-2,1	-5,4	-3,1	-3,6
Rahoitusleasingvelkojen maksut	-0,8	-0,6	-2,4	-1,8	-2,4
Maksetut korot ja maksut muista liike-toiminnan rahoituskuluista	-0,5	-0,4	-1,4	-1,1	-1,4
Maksetut osingot ja muu voitonjako	-0,5		-5,9	-0,3	-1,0
Rahoituksen nettorahavirta	5,1	-3,2	-3,5	8,2	5,4
Rahavarojen muutos	0,8	3,8	0,2	7,9	12,2
Rahavarat kauden alussa	27,0	19,4	27,5	15,3	15,3
Rahavarat kauden lopussa	27,8	23,2	27,8	23,2	27,5

Toimintasegmentit

milj. euroa	7-9/2017 3 kk	7-9/2016 3 kk	1-9/2017 9 kk	1-9/2016 9 kk	2016 12 kk
Liikevaihto					
L & E	51,8	48,6	173,5	158,8	215,6
P & S	49,1	46,9	148,2	140,7	189,8
Kohdistamattomat	0,1	0,0	0,1	0,2	0,4
Eliminoinnit	-1,5	-1,5	-5,8	-4,3	-6,7
Konsernin liikevaihto	99,4	93,9	316,1	295,4	399,1
Käyttökate					
L & E	2,2	2,5	10,6	12,2	16,4
P & S	7,4	4,9	16,2	9,8	12,9
Kohdistamattomat	-0,4	-0,6	-1,7	-1,2	-1,4
Konsernin käyttökate	9,1	6,8	25,2	20,8	27,9
Oikaistu käyttökate					
L & E	2,2	3,4	10,8	13,1	17,3
P & S	7,4	5,1	16,2	10,0	13,0
Kohdistamattomat	-0,5	-0,6	-1,4	-1,2	-1,4
Konsernin oikaistu käyttökate	9,0	7,8	25,6	21,8	28,9
Oikaisuerät	0,1	-1,0	-0,4	-1,0	-1,0
Konsernin käyttökate	9,1	6,8	25,2	20,8	27,9
Oikaistu käyttökate, % liikevaihdosta					
L & E	4,2 %	6,9 %	6,2 %	8,2 %	8,0 %
P & S	15,0 %	10,8 %	10,9 %	7,1 %	6,9 %
Konsernin oikaistu käyttökate, % liikevaihdosta	9,1 %	8,3 %	8,1 %	7,4 %	7,2 %
Konsernin käyttökate, % liikevaihdosta	9,2 %	7,3 %	8,0 %	7,1 %	7,0 %
Liikevoitto					
L & E	-0,4	-0,2	3,1	4,5	6,2
P & S	6,4	4,4	13,4	8,4	10,9
Kohdistamattomat	-0,5	-0,7	-2,0	-1,5	-1,9
Konsernin liikevoitto	5,5	3,6	14,6	11,3	15,1
Oikaistu liikevoitto					
L & E	-0,4	0,8	3,4	5,8	7,5
P & S	6,4	4,6	13,4	8,5	11,0
Kohdistamattomat	-0,6	-0,7	-1,8	-1,5	-1,9
Konsernin oikaistu liikevoitto	5,4	4,7	15,1	12,8	16,6
Oikaisuerät	0,1	-1,1	-0,5	-1,5	-1,5
Konsernin liikevoitto	5,5	3,6	14,6	11,3	15,1
Oikaistu liikevoitto, % liikevaihdosta					
L & E	-0,7 %	1,6 %	1,9 %	3,7 %	3,5 %
P & S	13,0 %	9,8 %	9,1 %	6,0 %	5,8 %

Konsernin oikaistu liikevoitto, % liikevaihdosta	5,4 %	5,0 %	4,8 %	4,3 %	4,2 %
Konsernin liikevoitto, % liikevaihdosta	5,5 %	3,8 %	4,6 %	3,8 %	3,8 %

Oikaistu käyttökate ja liikevoitto

milj. euroa	7-9/2017 3 kk	7-9/2016 3 kk	1-9/2017 9 kk	1-9/2016 9 kk	2016 12 kk
Käyttökate (EBITDA)	9,1	6,8	25,2	20,8	27,9
Oikaisut käyttökatteeseen					
Suunterveydenhoidon toimipisteiden sulkeminen			0,1		
Tytärtyhtiön aiempi omistus käypään arvoon	-0,1		-0,1		
Sovintosopimus liittyen konsernin toimitilakuluihin			0,2		
Hoivapalveluiden integroimisesta aiheutuneet kulut		0,1		0,1	0,1
Työsuhteiden päättämiseen liittyvät kulut			0,2		
Leikkaustoiminnan aikaisemmalla tilikaudella päättyneen tuotantosopimuksen hyvite		0,9		0,9	0,9
Oikaisut käyttökatteeseen yhteensä	-0,1	1,0	0,4	1,0	1,0
Oikaistu käyttökate (EBITDA)	9,0	7,8	25,6	21,8	28,9
Poistot ja arvonalentumiset	-3,7	-3,2	-10,6	-9,6	-12,8
Oikaisut poistoihin ja arvonalentumisiin					
Suunterveydenhoidon toimipisteiden sulkeminen			0,1	0,4	0,4
Leikkaustoiminnan toimipisteen sulkeminen, Tampere		0,1		0,1	0,1
Oikaisut poistoihin ja arvonalentumisiin yhteensä	0,0	0,1	0,1	0,5	0,5
Oikaistu liikevoitto (EBIT)	5,4	4,7	15,1	12,8	16,6
Liikevoitto (EBIT)	5,5	3,6	14,6	11,3	15,1

Konsernin vastuut

milj. euroa	9/2017	9/2016	12/2016
Omasta puolesta annetut vakuudet			
Kiinnitetyt panttivelkakirjat	1,1	1,3	1,1
Takaukset	0,3	0,3	0,3
Osakkuusyritysten puolesta annetut vakuudet			
Takaukset	3,2	3,8	3,4
Muut vastuut			
Leasing- ja vuokravastuut	39,6	31,8	30,6

Konsernin lainasopimuksen määritelmän mukaiset materiaaliset tytäryhtiöt ovat antaneet omavelkaisen takauksen emoyhtiön lainajärjestelyssä. Katsaushetkellä lainan saldo oli 34,0 miljoonaa euroa.

Tiettyjen kriteerien täytyessä konserni on sitoutunut lunastamaan vielä 20 % Kolmostien Terveys Oy:n osakkeista ja 15 % Mäntänvuoren Terveys Oy:n osakkeista vuosien 2017–2018 aikana.

Lähipiiriliiketoimet

milj. euroa	1-9/2017	1-9/2016	12/2016
Johdon avainhenkilöt			
Maksetut vuokrat	0,7	0,7	0,8
Ostetut palvelut	1,3	0,8	1,6
Ostovelat	0,1	0,0	0,2
Muut velat	0,1	0,1	0,2
Osakkuus- ja yhteisyritykset			
Myydyt palvelut	0,0	0,1	0,1
Ostetut palvelut	0,6	0,8	1,3
Saadut vuokrat	0,2	0,2	0,3
Saadut korot ja provisiot	0,1	0,0	0,0
Saadut osingot	0,1	0,3	0,3
Ostovelat	0,1	0,0	0,1
Muut velat			0,1
Myyntisaamiset			0,0
Korko- ja provisiosaamiset	0,0	0,0	0,1
Lainasaamiset	1,3	1,5	1,5

Aineellisten käyttöomaisuushyödykkeiden muutokset

milj. euroa	1-9/2017	1-9/2016	12/2016
Hankintameno kauden alussa	69,6	62,7	62,7
Lisäykset	17,6	3,0	4,4
Liiketoimintojen yhdistäminen	1,5	1,0	1,3
Siirrot erien välillä	0,0		2,1
Vähennykset	-2,1	-0,4	-0,8
Hankintameno kauden lopussa	86,6	66,2	69,6
Kertyneet poistot kauden alussa	-24,1	-14,0	-14,0
Katsauskauden poistot	-6,7	-6,2	-8,2
Siirrot erien välillä	0,0		-2,4
Vähennysten kertyneet poistot	1,9	0,2	0,5
Kertyneet poistot kauden lopussa	-28,9	-20,1	-24,1
Kirjanpitoarvo kauden lopussa	57,7	46,1	45,5

Aineettomien hyödykkeiden muutokset

milj. euroa	1-9/2017	1-9/2016	12/2016
Hankintameno kauden alussa	120,7	98,7	98,7
Lisäykset	1,8	0,9	1,3
Liiketoimintojen yhdistäminen	12,1	17,1	20,4
Siirrot erien välillä	0,0		0,3
Vähennykset		0,0	0,0
Hankintameno kauden lopussa	134,6	116,7	120,7
Kertyneet poistot kauden alussa	-12,1	-7,5	-7,5
Katsauskauden poistot	-3,9	-3,3	-4,5
Vähennysten kertyneet poistot	0,0	0,0	0,0
Kertyneet poistot kauden lopussa	-16,0	-10,9	-12,1
Kirjanpitoarvo kauden lopussa	118,6	105,8	108,6

Hankitut liiketoiminnot yhteenlaskettuna

Katsauskauden 2017 hankinnat (Itä-Suomen Lääkäritalo Oy, 50 prosenttia entisestä yhteisyrityksestä Insta Care Oy:stä, Joen Magneetti Oy, Sataman Röntgen Oy ja Caritas Lääkäripalvelut Oy) ja aiempien alustavina esitettyjen hankintamenojen päivitys on esitetty alla olevassa taulukossa yhteenlaskettuna, koska ne eivät ole yksittäin tarkasteltuina olennaisia.

milj. euroa	1-9/2017
Luovutettu vastike:	
Käteinen raha	9,5
Ehdollinen vastike	2,4
Kokonaishankintameno	11,9
Hankittujen varojen ja vastattavaksi otettujen velkojen arvot hankintahetkellä olivat seuraavat:	
Aineelliset käyttöomaisuushyödykkeet	1,5
Aineettomat hyödykkeet	2,4
Vaihto-omaisuus	0,1
Myyntisaamiset ja muut saamiset	1,3
Rahavarat	0,9
Varat yhteensä	6,3
Laskennallinen verovelka	-0,4
Rahoitusvelat	-1,8
Muut velat	-1,7
Velat yhteensä	-3,9
Nettovarallisuus	2,4
Liikearvon syntyminen hankinnassa:	
Luovutettu vastike	11,9
Aiempi omistus käypään arvoon arvostettuna	0,1
Hankitun kohteen yksilöitävissä oleva nettovarallisuus	-2,4
Liikearvo	9,6
Rahana maksettu kauppahinta:	9,5
Hankittujen kohteiden rahavarat	-0,9
Rahavirtavaikutus *	8,6
*Konsernin rahavirtalaskelmassa rivillä tytäryritysten hankinta vähennettynä hankintahetken rahavaroilla on esitetty seuraavat erät nettona:	
Tilikauden hankinnat, rahavirtavaikutus	8,6
Tilikaudella maksettu ehdollinen vastike	0,5
Yhteensä	9,1
Hankintoihin liittyvät kulut 0,3 milj. euroa on kirjattu liiketoiminnan muihin kuluihin.	

Hankittujen liiketoimintojen liikevaihto ja tulokset hankintahetkestä alkaen, liikevaihto yhteensä 4,0 miljoonaa euroa ja liikevoitto yhteensä 0,3 miljoonaa euroa, sisältyvät konsernin laajaan tuloslaskelmaan. Mikäli 2017 yrityshankinnat olisi yhdistelty konsernitilinpäätökseen tilikauden 2017 alusta, olisi konsernin liikevaihto ollut 320,3 miljoonaa euroa ja tilikauden liikevoitto 14,4 miljoonaa euroa.

Kvartaalitiedot

milj. euroa	Q3/17	Q2/17	Q1/17	Q4/16	Q3/16	Q2/16	Q1/16	Q4/15
TULOSLASKELMA								
Liikevaihto	99,4	106,7	110,0	103,7	93,9	101,4	100,1	62,6
Käyttökate (EBITDA)	9,1	7,1	8,9	7,1	6,8	7,0	7,0	3,4
Oikaistu käyttökate (EBITDA)	9,0	7,4	9,1	7,1	7,8	7,0	7,0	3,4
Oikaistu käyttökate (EBITDA), %	9,1	6,9	8,3	6,8	8,3	6,9	7,0	5,5
Poistot	-3,7	-3,4	-3,5	-3,2	-3,2	-3,5	-2,9	-2,1
Liikevoitto (EBIT)	5,5	3,7	5,4	3,9	3,6	3,5	4,2	1,4
Oikaistu liikevoitto (EBIT)	5,4	4,0	5,7	3,9	4,7	3,9	4,2	1,4
Oikaistu liikevoitto (EBIT), %	5,4	3,7	5,2	3,7	5,0	3,9	4,2	2,2
Rahoitustuotot	0,0	0,1	0,0	0,0	0,1	0,0	0,0	0,0
Rahoituskulut	-0,5	-0,4	-0,4	-0,3	-0,4	-0,4	-0,4	-0,4
Voitto ennen veroja	5,0	3,3	5,0	3,5	3,3	3,1	3,8	1,0
Tuloverot	-1,0	-0,7	-1,1	-0,5	-0,9	-0,5	-1,0	-0,3
Tilikauden tulos	4,0	2,7	3,9	3,0	2,4	2,6	2,7	0,7
Henkilöstö kauden lopussa	4 767	4 898	4 519	4 407	4 470	4 589	4 228	3 047
Henkilöstön muutos kvartaalilla	-131	380	112	-63	-119	361	1 181	142

milj. euroa	Q3/17	Q2/17	Q1/17	Q4/16	Q3/16	Q2/16	Q1/16	Q4/15
L & E -segmentti								
Liikevaihto	51,8	59,0	62,7	56,8	48,6	56,1	54,1	32,0
Käyttökate (EBITDA)	2,2	3,3	5,2	4,2	2,5	4,6	5,1	2,6
Oikaistu käyttökate (EBITDA)	2,2	3,4	5,2	4,2	3,4	4,6	5,1	2,6
Liikevoitto (EBIT)	-0,4	0,9	2,7	1,7	-0,2	1,7	2,9	1,0
Oikaistu liikevoitto (EBIT)	-0,4	1,0	2,8	1,7	0,8	2,1	2,9	1,0
P & S -segmentti								
Liikevaihto	49,1	49,6	49,5	49,1	46,9	47,0	46,8	31,4
Käyttökate (EBITDA)	7,4	4,4	4,4	3,1	4,9	2,6	2,3	1,1
Oikaistu käyttökate (EBITDA)	7,4	4,4	4,4	3,1	5,1	2,6	2,3	1,1
Liikevoitto (EBIT)	6,4	3,5	3,5	2,5	4,4	2,1	1,8	0,7
Oikaistu liikevoitto (EBIT)	6,4	3,5	3,5	2,5	4,6	2,1	1,8	0,7
Kohdistamattomat								
Liikevaihto	0,1	0,1	0,0	0,2	0,0	0,1	0,1	0,0
Käyttökate (EBITDA)	-0,4	-0,6	-0,7	-0,2	-0,6	-0,3	-0,4	-0,3
Oikaistu käyttökate (EBITDA)	-0,5	-0,4	-0,5	-0,2	-0,6	-0,3	-0,4	-0,3
Liikevoitto (EBIT)	-0,5	-0,7	-0,8	-0,3	-0,7	-0,3	-0,5	-0,3
Oikaistu liikevoitto (EBIT)	-0,6	-0,5	-0,6	-0,3	-0,7	-0,3	-0,5	-0,3

Verojalanjälki

milj. euroa	1-9/2017	2016
Kaudelta maksettavat välittömät verot		
Tuloverot (EVL-vero)	3,7	2,5
Työnantajan eläkemaksut	20,0	24,6
Sosiaaliturvamaksut	1,1	2,9
Työnantajan työttömyysvakuutusmaksut	2,9	4,3
Tapaturmavakuutusmaksut ja ryhmähenkivakuutusmaksut	0,7	0,9
Työnantajamaksut yhteensä	24,7	32,7
Kiinteistöverot	0,0	0,0
Varainsiirtoverot	0,4	0,7
Kaudelta maksettavat välittömät verot yhteensä	28,8	36,0
Yhtiön kuluksi jäävä hankintojen arvonnisävero		
Arvonnisäverot, arvio	7,3	10,4
Kaudelta tilitettävät verot		
Ennakonpidätykset	26,8	33,6
Työntekijän eläkemaksut, laskennallinen	7,2	7,7
Työntekijän työttömyysvakuutusmaksut, laskennallinen	1,7	1,5
Palkkaverot yhteensä	35,7	42,8
Arvonnisäverot, netto	1,2	0,5
Kaudelta tilitettävät verot yhteensä	37,0	43,3
Liikevaihto, milj. euroa	316,1	399,1
Tulos ennen veroja, milj. euroa	13,3	13,7
Henkilöstö keskimäärin (FTE)	3 881	3 503
Julkiset tuet, milj. euroa	0,4	0,7

Pihlajalinnan pääomamarkkinapäivä 2017 ja taloudellinen raportointi vuonna 2018

Pihlajalinnan pääomamarkkinapäivä järjestetään Helsingissä keskiviikkona 22.11.2017 klo 9.00–12.30 GLO Hotel Kluuvissa, Kluuvikatu 4.

Tilinpäätöstiedote 2017: tiistaina 13.2.2018

Tilinpäätös ja hallituksen toimintakertomus: viimeistään viikolla 11

Osavuosikatsaus tammi-maaliskuu: perjantaina 4.5.2018

Puolivuosikatsaus tammi-kesäkuu: torstaina 16.8.2018

Osavuosikatsaus tammi-syyskuu: torstaina 1.11.2018

Varsinainen yhtiökokous on suunniteltu pidettäväksi torstaina 5.4.2018 Tampereella.

Julkistamistilaisuus

Pihlajalinna Oyj järjestää tuloksen julkistamistilaisuuden analyytikoille ja medialle torstaina 9.11.2017 klo 10.00 Kämp-hotellin Paavo Nurmi -kabinetissa, Pohjoisesplanadi 29, 00100 Helsinki.

Helsingissä 8.11.2017

Pihlajalinna Oyj:n hallitus

Lisätiedot

Aarne Aktan, toimitusjohtaja, +358 40 342 4440

Tarja Rantala, väliaikainen talous- ja rahoitusjohtaja, +358 40 774 9290

Siri Markula, viestintä- ja sijoittajasuhdejohtaja, +358 40 743 2177, siri.markula@pihlajalinna.fi

Jakelu

Nasdaq Helsinki

Keskeiset tiedotusvälineet

investors.pihlajalinna.fi

TUNNUSLUKUJEN LASKENTAKAAVAT

Oman pääoman tuotto, % (ROE)

$\frac{\text{Tilikauden tulos (rullaava 12 kk)} \times 100}{\text{Oma pääöma (keskiarvo)}}$

Sijoitetun pääoman tuotto, % (ROCE)

$\frac{\text{Tulos ennen veroja (rullaava 12 kk)} + \text{korko- ja muut rahoituskulut (rullaava 12 kk)} \times 100}{\text{Taseen loppusumma – korottomat velat (keskiarvo)}}$

Nettovelkaantumisaste (Gearing), %

$\frac{\text{Korolliset nettorahoitusvelat} \times 100}{\text{Oma pääöma yhteensä}}$

Omavaraisuusaste, %	<u>Oma pääoma x 100</u> Taseen loppusumma – saadut ennakot
Tulos / osake, euro (EPS)	<u>Emoyhtiön omistajille kuuluva tilikauden tulos</u> Osakkeiden lukumäärä keskimäärin tilikaudella
Oma pääoma / osake, euro	<u>Emoyrityksen omistajille kuuluva oma pääoma</u> Osakkeiden lukumäärä kauden lopussa
Käyttökate (EBITDA)	Liikevoitto + poistot ja arvonalentumiset
Käyttökate, %	<u>Käyttökate x 100</u> liikevaihto
Nettovelan suhde oikaistuun käyttökatteeseen, rullaava 12 kk	<u>Korolliset nettovelat</u> Oikaistu käyttökate (rullaava 12 kuukautta)
Rahavirta investointien jälkeen	Liiketoiminnan nettorahavirta + investointien nettorahavirta
Oikaistu käyttökate (EBITDA)*	Liikevoitto + poistot ja arvonalentumiset + oikaisuerät
Oikaistu liikevoitto (EBIT)*	Liikevoitto + oikaisuerät
Oikaistu liikevoittomarginaali*	<u>Oikaistu liikevoitto (EBIT) x 100</u> Liikevaihto
Bruttoinvestoinnit	Lisäykset aineellisiin ja aineettomiin hyödykkeisiin ilman rahoitusleasingsopimuksia

* Vertailukelpoisuuteen vaikuttavien oikaisuerien laskentaperiaatteet on esitetty Pihlajalinnan vuoden 2016 vuosikertomuksessa.

Pihlajalinna lyhyesti

Pihlajalinna on yksi Suomen johtavista yksityisistä sosiaali- ja terveydenhuoltopalveluiden tuottajista. Yhtiö tuottaa sosiaali- ja terveydenhuollon palveluita yksityishenkilöille, yrityksille, vakuutusyhtiöille ja julkisyhteisöille ja tarjoaa palveluita niin lääkärikeskuksissa ja terveysasemilla, hammasklinikoilla kuin sairaaloissakin eri puolilla Suomea. Yhtiö tuottaa yksityisissä lääkärikeskuksissa ja sairaaloissa muun muassa lääkärivastaanotto- ja erikoissairaanhoidon palveluita mukaan lukien päivystyspalvelut, monipuoliset kirurgiset palvelut sekä työterveyshuollon ja suun terveydenhoidon palvelut. Yhtiö tarjoaa julkisyhteisöille sosiaali- ja terveydenhuollon palveluntuotantomalleja, joiden tarkoituksena on julkisen ja yksityisen sektorin yhteistyönä tuottaa laadukkaita palveluita julkisrahoitteisen terveydenhuollon asiakkaille.